

AD

& Sportwereld

BEENHAKKER Waarom hij de beste keus is »P2

WICKED Willemijn Verkaik breekt door in Duitsland »P20

PLUS: Hugo Borst, Willeke Bezemer, David Fincher en Jerry Goossens

Militair saluut voor keizer Wilhelm II in Doorn

Gehuld in traditionele militaire kostuums betonen leden van een Duitse officiersvereniging eer aan de in Doorn opgebaarde keizer Wilhelm II, die in 1942 overleed. Het was gisteren de 150ste geboortedag van de keizer, die na

de Eerste Wereldoorlog in Nederland asiel kreeg. Hij vestigde zich in Huis Doorn en werd na zijn dood opgebaard in een mausoleum in het belendende park. In Huis Doorn zijn tegenwoordig exposities over Wilhelm. FOTO COR DE KOCK

Pagina 8: Duits eerbetoen aan dode keizer

Doktersconsult via internet neemt spectaculaire vlucht

Patiënt eerder geholpen met kostenbesparende telezorg

MARC KRUISWIJK
AMSTELVEEN

Arsen stellen steeds vaker diagnoses op afstand door gebruik te maken van internet. Patiënten worden hierdoor sneller geholpen en hoeven minder vaak afspraken te maken bij het ziekenhuis. Ook het aantal onnodige verwijzingen is sterk afgenomen.

Dat zeggen Ksyos en TCCN, de twee grootste aanbieders van medische consulten op afstand. Bij de or-

ganisaties zijn inmiddels vijftienduizend van de in totaal ongeveer 8500 huisartsen in Nederland aangesloten.

Het afgelopen jaar verdubbelde het aantal teleconsulten dat werd uitgevoerd door Ksyos TeleMedisch Centrum tot meer dan 22.000.

Hierbij beoordeelden dermatologen foto's en informatie over mogelijke huidproblemen die zij elektronisch kregen opgestuurd door huisartsen via een beveiligde internetverbinding.

De zogenoemde telezorg breekt door, zegt programmamanager Jelle Attema van Nitel, het Nederlands Instituut voor Telemedicine. „De dermatologie is een voorloper, maar ook op het gebied van cardiologie, echografie en oogheelkunde wordt meer en meer gebruik gemaakt van de mogelijkheden. En soms hoeft de patiënt niet eens meer naar de huisarts.”

Afgezien van de voordelen voor de patiënt levert de groei van het aantal teleconsulten ook grote kostenbesparingen op, zegt Pim Ketelelaar, voorzitter van de Vereniging voor E-Health.

In de telezorg worden tal van vernieuwingen ingevoerd. Zo werkt TCCN nu met een programma waarmee de thuiszorg foto's kan

maken van mensen die zijn geopereerd. De camera zelf analyseert de wond goed geneest. Als er twijfel is, kan thuiszorg de gegevens onmiddellijk laten beoordelen door een specialist.

Uit onderzoek blijkt dat patiënten nieuwe toepassingen van de computer in de zorg waarderen. Driekwart van de Nederlanders zou via internet de huisarts willen raadplegen.

„Wij juichen de groei van het zorg verlenen op afstand dus toe,” zegt directeur Atle Schipaanboord van de Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie. „Het vermindert wachttijden in ziekenhuizen en maakt dat patiënten beter worden geholpen.”

Pagina 4

Fregat lag klaar voor invasie Irak

DEN HAAG

De Nederlandse regering heeft in 2003 alle voorbereidingen getroffen voor militaire deelname aan de Amerikaanse inval in Irak. De draaiboeken waren klaar en er was al een fregat aangewezen op het moment dat het kabinet alsnog besloot politieke, in plaats van militaire steun te verlenen.

Dit blijkt uit ambtelijke stukken die RTL Nieuws gisteren naar buiten bracht na beroep op de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB).

De nieuwe onthullingen hebben in de Tweede Kamer de druk verder verhoogd voor het instellen van een parlementaire enquête naar de Nethet nu 'zeer denkbaar' dat er een onderzoek komt.

D66 heeft met steun van een Kamermeerderheid een debat over de nieuwe onthullingen aangevraagd.

VVD-Kamerlid Hans van Baalen zegt zich steeds meer te storen aan het verkrampte zwijgen van premier Balkenende over het Irak-dossier. „Volgens mij zeggen deze stukken niet zoveel. Maar de houding van de premier brengt mij wel steeds dichterbij het moment dat ik mijn fractie adviseer om toch voor een onderzoek te stemmen. De stapel vage brieven wordt te hoog.”

Twee weken geleden lekte al uit dat juristen van het ministerie van Buitenlandse Zaken de oorlog in Irak in strijd achten met het volkenrecht.

Pagina 2

» AANBIEDING

Lees nu zes weken het AD voor €9,95

www.AD.nl/proef

Weer

Vandaag: wolken en veel zon ☀️ 4°C

Morgen: bewolkt en zon ☁️ 4°C

Abonnee worden?

Vul de bon in op de pagina Meningen. Bellen kan ook:

☎️ 088-0505050

Huisarts René Bloem fotografeert een plek op de arm van een baby. De foto verzendt hij naar een specialist. FOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

Geen wachtlijst en minder zorgen dankzij virtuele hulp

MARC KRUISWIJK
LIMMEN

Van de tien patiënten die huisarts René Bloem (42) vroeger voor verder onderzoek doorverwees naar een dermatoloog in het Medisch Centrum Alkmaar of een andere kliniek, behandelt hij er tegenwoordig acht zelf. Met hulp van een specialist.

Virtuele hulp, zou je kunnen zeggen, want de huisarts en de dermatoloog hebben heen en weer gemaïld. „Je kan als huisarts niet alles weten, dus als je twijfel hebt, of het soms echt helemaal niet weet wat je met een huidprobleem aan moet, is het fijn als je daarbij gebruik kan maken van de expertise van de specialist.”

Bloem maakt sinds vier jaar gebruik van de diensten van een tele-medisch centrum. Met behulp van

Tot nu toe

■ Omdat het voor eilandbewoners vaak omslachtig is om een ziekenhuis te bezoeken, begonnen huisartsen en dermatologen in 1998 een systeem op de Waddeneilanden waarbij foto's van huidafwijkingen bij patiënten via e-mail naar gespecialiseerde dermatologen worden

gestuurd.

■ In 2003 dient zich de eerste landelijke aanbieder aan van teledermatologische diensten.

■ Vanaf 2005 wordt ook steeds meer werk gemaakt van diagnoses op afstand op andere terreinen dan de dermatologie.

zijn computer is het mogelijk om min of meer direct contact te hebben met een dermatoloog. Een teleconsult, oftewel een diagnose over de elektronische snelweg. „Ideaal, want je hebt over het algemeen binnen een paar uur een deskundig advies. Het kan dan zijn dat je alsnog moet doorverwijzen, maar vaak kan ik de patiënt zelf behandelen.”

Dat was voorheen wel anders, zegt de huisarts. Want doorverwij-

zen doe je niet lichtvaardig als je weet dat de patiënt pas tien tot twaalf weken later terecht kan bij de dermatoloog. „Zo lang zijn de wachttijden nu. Vaak besliste je dan maar om zelf nog maar iets anders te proberen. Nu kan ik zelf heel snel en gefundeerd uitsluitel geven.”

Bloem is bijzonder tevreden met de diagnoses op afstand en van zijn patiënten hoort hij ook louter positieve reacties. „Ze zijn blij dat ze niet

op een wachtlijst van het ziekenhuis komen en hoeven niet weken in de zorgen te zitten.”

De eerste weken dat hij ervan gebruik maakte, moest hij de handigheid nog een beetje in de vingers krijgen, maar tegenwoordig kost het hem net zo veel tijd om een teleconsult te vragen als het doorverwijzen naar een specialist. „Je maakt een stuk of vier foto's met een heel eenvoudig cameraatje, sluit het aan op je computer en beantwoordt een paar vragen en het is klaar. Vaak krijg je nog dezelfde dag antwoord. Dat is ook voor mij goed, want daar leer ik natuurlijk ook meer van.”

Vanaf komende maand breidt Bloem de teleconsulten zelfs uit. „Dan gaan we ook hartfilmpjes ter beoordeling opsturen naar cardiologen en longfunctie-uitslagen naar longartsen. Op die manier hopen we het aantal verwijzingen naar specialisten nog verder terug te dringen.”